

DANSKE KRÆFTFORSKNINGSDAGE 2024

Hvad betyder det, når sprogbarrierer skaber ulighed i et kræftforløb?

Lisbeth Birkelund, cand.mag. og ph.d.-studerende, Geriatrik Afdeling, Odense Universitetshospital og Klinisk Institut, Syddansk Universitet

#DKD2024

#SamarbejdeOmKræft

1

SDU

Sli.do
#131525

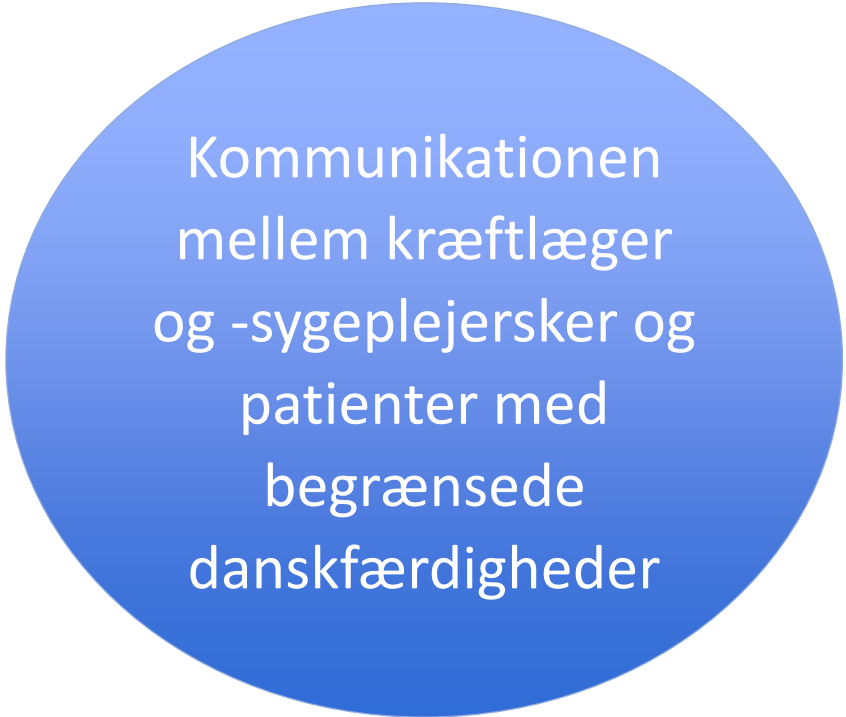
Baggrund

Sprogbaseret ulighed

... også på kræftområdet!

Patienten først

... når patienten ikke taler dansk?

Kommunikationen
mellem kræftlæger
og -sygeplejersker og
patienter med
begrænsede
danskfærdigheder

”Sproget er som en
manglende pille i
behandlingen”
(patient)

SPROGLIG
SMERTE

”Det er faktisk
ren tortur for et
sygdomsramt
menneske ikke at
kunne sproget”
(patient)

Deltagerobservation

18 kliniske møder (13 patienter fra 7 lande)

- Lægesamtaler og kemo- og immunterapi
- Lydoptaget, transskriberet og analyseret

Tema 1:

Miskommunikation og usikkerhed som sprogligt grundvilkår

Tema 2:

Tidens betydning for patientinddragelse

Tema 3:

Ulige fordelte roller og (mis)kommunikationsansvar

Resultater

Ingen tolk booket:

LÆGE: Det... Det vil r
noget i...

DAT...

Hvor er mor?

Under kemobehandling:

”Hvis der ikke havde været nogen tolk, kunne jeg faktisk godt være kommet til at give ham noget **forkert [medicin]** med hjem” (sygeplejerske)

Tolken har lige logget af:

Lægen har lige forladt lokalet:

PÅRØRENDE: En morgon, **en dog** [dag], en aften?

SYGEPLEJERSKE: En morgen, en aften. Det er korrekt

LÆGE: Ja, men **jeg ved bare ikke,**
om det var Imipramin, hun mente

Journal of Health Communication, 29: 187–199, 2024

© 2024 The Author(s). Published with license by Taylor & Francis Group, LLC.

ISSN: 1081-0730 print/1087-0415 online

DOI: <https://doi.org/10.1080/10810730.2024.2309357>

 Routledge
Taylor & Francis Group

 Check for updates

Communicating without a Shared Language: A Qualitative Study of Language Barriers in Language-Discordant Cancer Communication

LISBETH BIRKELUND ^{1,2}, KARIN B. DIEPERINK ^{2,3,4}, MORTEN SODEMANN ^{2,5}, JOHANNA F. LINDELL ⁶,
KARINA D. STEFFENSEN ^{7,8}, and DORTHE S. NIELSEN ^{1,2}

Oplevelser af kommunikationen

SPROGLIG SMERTE

”Det er faktisk **ren tortur** for et sygdomsramt menneske ikke at kunne sproget” (patient)

”Sproget er som en **manglende pille** i behandlingen” (patient)

ET SPIL PÅ ULIGE VILKÅR

”Man er **bagud fra start**” (læge)

”Man **famler i blinde**” (tolk)

”**De får ikke samme behandlingstilbud**” (læge)

”Men **forskelsbehandlingen** bliver bare så tydelig. Altså, jeg har da taget mig selv i at, hvis jeg har fået at vide fra programmet, hvor der var en tolk, at alt er fint, alt var som det skulle være, så sætter jeg en behandling op, og **så dribler jeg stille og rolig videre**, fordi jeg simpelthen ikke ved, hvad jeg skal gøre ved mig selv” (sygeplejerske)

Hvilken vej herfra?

Organisatoriske
ændringer

Kulturændring:
Sprog som medicin!

TAK til...

Mit forskningsteam

Patienter, pårørende og
professionelle på OUH og Vejle
Sygehus

Tolkecenter Syddanmark

Projektet er finansieret af:

Region Syddanmark

OUH
Odense
Universitetshospital

Østifterne
støtter omtanke

SDU
Syddansk Universitet

TAK til jer for at lytte!

